

Fogelstadförbundet

År 1921 fick kvinnorna rösträtt i Sverige. En av de kvinnor som valdes in i Sveriges riksdag från 1922 var Elisabeth Tamm. "Om det skall märkas att kvinnorna kommit in i samhällslivet måste de bli många och kunniga" sade Elisabeth Tamm - när "konstellationen på Fogelstad" träffades på Fogelstad herrgård i Julita. Detta blev upptakten till en under tre decennier (1925 - 1954) unik verksamhet på herrgården: Kvinnliga Medborgarskolan vid Fogelstad

Uppropet

FOGELSTADFÖRBUNDET uppstod för att i sin mån förverkliga Medborgarskolans syfte att "ge sitt bidrag i arbetet för att bakom vårt medborgarskap måtte stå självständiga och ansvarsfulla människor."

För att upprätthålla den samhörighet som vuxit fram under strävan för detta mål, brukar vi ju samlas till årsmöten, eller gruppvis i olika delar av landet. Vi undertecknade, som i dessa dagar haft tillfälle till personligt sammanträffande, har och därför känt en önskan att få sända en personlig hälsning till alla fogelstadförbundare förvissade om att våra tankar nu alldeles särskilt gå till varandra.

Väl veta vi att lidande och förödelse historien igenom, icke minst under senaste årtionden och år, gått över världen. Men det är naturligt, att när händelserna mognat till den närvarande katastrofen, förnimmer man dem starkare.

Här i vårt land ha vi visserligen blott varit med om att vissa försiktighetsåtgärder vidtagits, men även detta och verkningarna därav har låtit oss alltmera känna nödvändigheten av självständiga och ansvarsfulla människor. Det är som de yttre dagshändelserna mer och mer visade oss på det inre livets verklighet och betydelse, som om tiden lärde oss att klarare förstå vilket ansvar som vilar på varje medborgare.

Vi är ofta mer benägna att taga dödens och betryckets makter på allvar än livet och dess möjligheter. Och dock är livets och kärlekens makter de enda som kan sättas emot förödelserna. Vi ha rätt att tro och visa att livet är till icke för dödens utan för livets skull.

Fogelstadförbundare! Låt oss hålla samman och i kraft av vår samhörighet sträva för den vidare gemenskap, vars möjligheter överallt väntar. Låt oss under dagarnas gång ha öppen blick för livets många källsprång runt omkring oss som medborgare och människor i tankar, ord och gärning.

Elisabeth Tamm, Honorine Hermelin, Kerstin Hesselgren, Ebba Holgersson, Ada Nilsson, Elin Wägner Malla Andersdotter, Lisa Johansson, Hedvig Peterson, Agneta Gustafson

Konstellationen på Fogelstad; Kerstin Hesselgren, Ada Nilsson, Honorine Hermelin, Elin Wägner och Elisabeth Tamm på Fogelstad herrgård

Citat

"Föga anade jag - eller kanske någon annan från början vilken rikedom av ständigt skiftande, nytt och oväntat slag som skulle flöda ur detta förutsättningslösa möte mellan människor på fri grund, där man icke på förhand visste något om varandra, vare sig om yrke eller titel, åskådning eller parti, men där i verkligheten alla slags yrken, titlar, åskådningar och partier möttes!"

Honorine Hermelin 1935

"Säg vad du verkligen tycker, men tyck inte på förhand något om någon, förrän du verkligen fått kännedom. Hela vår samvaro är ofta bunden av förtutfattade meningar."

Honorine Hermelin i föreläsningssalen

Sommarkursen 1925 framför skolhuset Lilla Ulfåsa, Honorine Hermelins bostad

Skolan

Ur skolans första prospekt: Skolan skall ge sitt bidrag i arbetet att bakom vårt medborgarskap måtte stå självständiga och ansvarsfulla människor. Skolan arbetar genom att samla människor från olika arbetsfält och livsområden, från landsbygd och städer, till gemensamma studier och ömsesidigt utbyte. Den vill lägga undervisning och studiearbete så, att samband vinnes mellan handens, hjärnans och hjärtats arbete, mellan hemmets värld och samhällets, mellan den enskilde och det allmänna.

Idag

Kulturföreningen Fogelstad bildades 1995. Föreningen som partipolitiskt och religiöst obunden, vill sprida kunskap om de idéer och den verksamhet som bedrevs vid Kvinnliga Medborgarskolan på Fogelstad. Kulturföreningen vill vara: "...en fristad, ett lufthål i denna värld av isolering, bakom skiftande murar - klassmurar, åsiktsmurar, yrkesmurar, partimurar - så att man om möjligt där skall kunna dra ett djupt och fritt andetag endast och allenast i egenskap av människa - medborgare!" (Honorine Hermelin 1935)

